

Hindamise korraldus põhikoolis ja gümnaasiumis

Koolis järgitakse õpilase hindamisel „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ §-s 29 sätestatud ning juhitudakse „Põhikooli riikliku õppekava“ §-dest 19–22 ning „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ §-dest 15–18.

1. Reguleerimisala

Hindamisjuhendiga sätestatakse Tallinna Järveotsa Gümnaasiumi õpilaste teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise alused, õpilaste üleviimine järgmisse klassi, kooli lõpetamine, täiendavale õppetööle jätmine ja klassikursuse kordamine.

2. Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Hindamisest teavitamine on sätestatud kooli kodukorras.

3. Hindamise põhimõte ja hindamisest teavitamine

3.1. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine.

3.2. Õppeveerandi või kursuse jooksul läbitavaid peamisi teemasid, vajalikke õppevahendeid, hindamise korraldust ja planeeritavaid üritusi tutvustab õpetaja veerandi või kursuse algul.

3.3. Õpilasel, vanemal või eestkostjal on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Hinnetest teavitamine toimub eKooli, õpilaspäeviku ja klassitunnistuse kaudu. Klassitunnistus väljastatakse põhikoolis paber kandjal vanema soovil iga õppeveerandi lõpul. Õppeaasta lõpus väljastatakse paber kandjal tunnistus igas klassis.

3.4. Vanem saab eKoolist teavet õppesisu, õpilase käitumise, hoolsuse, puudumiste ja õppeedukuse kohta. 1.–12. klassini on õpilaspäevik kooliga seotud info edastamiseks.

3.5. Kontrolltöid planeerib õpetaja koostöös õpilaste ja teiste aineõpetajatega. Kontrolltööd märgib aineõpetaja eKooli kontrolltööde plaani vähemalt 10 tööpäeva enne töö toimumist. Õpetaja, kes esimesena fikseeris oma aines kontrolltöö, saab õiguse selle läbiviimiseks. Põhikooli õpilasel võib päevas olla üks kontrolltöö ja nädalas kuni kolm kontrolltööd.

3.6. Kontrolltöö pikkuseks võib olla kuni üks ainetund ja see hõlmab ühte suuremat teemat. Tunnikontroll hõlmab ühe ainetunni materjali ja hea tava kohaselt teavitab õpetaja eelnevalt õpilasi tunnikontrolli toimumisest.

3.7. Kirjalike tööde hinnetest teavitab aineõpetaja õpilasi kuni 10 tööpäeva jooksul eKooli vahendusel. Erandjuhul kooskõlastab aineõpetaja kokkuleppel õpilastega pikema hindest teavitamise aja.

3.8. Õpilasel on õigus hindega „puudulik“ või „nõrk“ hinnatud tööd uuesti sooritada. Järeltöö tegemise aeg lepitakse kokku aineõpetajaga ja õpilane märgib selle järelevastamise tabelisse. Enne järeltöö tegemist on õpilasel võimalus osaleda konsultatsioonis.

3.9. Konsultatsioonide ja järelevastamiste aegadest teavitab aineõpetaja õpilasi veerandi/kursuse algul. Aineõpetajate konsultatsiooni- ja järelevastamiste ajad on esitatud kooli kodulehel ja koolis nähtaval kohal (õppeinfo stendil).

4. Teadmiste ja oskuste hindamine

4.1. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab klassi- või aineõpetaja. Hinnatakse ainekavas kirjeldatud õpitulemusi ja üldpädevusi. Õpitulemuste hindamisel arvestatakse õpilase individuaalset arengut.

4.2. Hindamine toimub numbriliselt (hinne) või sõnaliselt (hinnang).

4.3. Esimese klassi õpilaste õpitulemuste hindamisel kasutatakse kujundava hindamise põhimõtteid, rakendades selleks sõnalisi hinnanguid. Sõnalise hindamise korral antakse õpilasele õppeprotsessis suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid. Kokkuvõtivate sõnaliste hinnangute aluseks on esimese klassi õpetajate tähelepanekud ja märkmed. Hinnangutes tuuakse esile õpilaste edusammud ja juhitakse tähelepanu puudustele teadmistes ning arendamist vajavatele oskustele.

4.4. Teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui õppeteema lõppedes.

4.5. Kodutööde eesmärk on kinnistada koolis õpitut, arendada õpilases järjepidevust ja toetada individuaalset arengut. Kodutöö on motiveeriv, mitmekülgne ja süstemaatiline. Kodutööde tagasisidestamisel on soovituslik kasutada kujundava hindamise põhimõtteid. Kodutööde hindamisel on õpilasel võimalus järele vastata lähtuvalt järelevastamise põhimõtetest. Tegemata kodutööst informeerib aineõpetaja eKooli kaudu lapsevanemat.

4.6. Hindamine toimub viie palli süsteemis. Jooksva hindamisel võib hinde juures kasutada pluss- ja miinuse märke (5+, 5-, 4+, 4-, 3+, 3-) täpsustava tagasiside andmiseks.

Sõnaline hinne	Numbriline hinne	Tulemus maksimaalselt võimalikust punktide arvust	Hinnang vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatusele
Väga hea	5+	98–100%	Õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral või ületavad neid.
	5	93–97%	
	5–	90–92%	
Hea	4+	86–89%	Õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele.
	4	79–85%	
	4–	75–78%	
Rahuldav	3+	70–74%	Õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada, ilma et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasise õppimisel või edasises elus.
	3	55–69%	
	3–	50–54%	

Puudulik	2	20–49%	Õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus.
Nõrk	1	0–19%	Õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

4.7. Märge „X“ eKoolis tähistab tegemata tööd. Õpilane peab sooritama selle kokkuleppel aineõpetajaga määratud ajaks. TJG-s on selleks määratud ajaks reeglina 10 tööpäeva, mida õpilase puudumise korral arvatakse alates õpilase kooli naasmisest. Töö kokkulepitud ajaks tegemata jätmisel asendab aineõpetaja „X“-i eKoolis hindega „nõrk“.

4.8. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk“.

5. Kujundav hindamine

5.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.

5.2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

5.3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmäärke seada, oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

5.4. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

6. Järelevastamise põhimõtted

6.1 Kui õpilase suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik“ või „nõrk“, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks vastavalt järelevastamise põhimõtetele.

6.2. Järelevastamisele kuuluva materjali ja viisi määrab aineõpetaja.

6.3. Õpilane lepib aineõpetajaga kokku järelevastamise aja ja märgib selle järelevastamise tabelisse.

6.4. Järelevastamise tingimused:

- järele saab vastata materjali, kui õpilane on puudunud materjali hindamise perioodil;
- kui õpilane ei saa tulla järelevastamisele, siis teavitab ta sellest aineõpetajat järelevastamise päeva hommikul ja lepib õpetajaga kokku uue aja;
- kui õpilane ei ilmu kokkulepitud ajal järelevastamisele, siis õpetaja kirjutab vastavasisulise märke eKooli.

6.5. Kui 7.–12. klassi õpilane on puudunud ühe õppeperioodi jooksul 20% tundidest (sealhulgas põhjusega puudumised (eKoolis märke „v“, „h“, välja arvatud kooli esindamised (eKoolis märke „e“)), siis on aineõpetajal õigus määrata talle arvestuslik töö eelnevalt kokkulepitud materjali ulatuses.

7. Hinde ja hinnangu vaidlustamine ja vaidlusküsimuste lahendamine

7.1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid või sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist. Vaidlustamiseks pöördub õpilane või tema seaduslik esindaja aineõpetaja poole koos põhjendusega. Igat vaidlustamist menetletakse individuaalselt.

7.2. Õpilane saab vaidlustada ainult oma hinnet. Vaidlustamisel ei arvestata teiste õpilaste hindeid ega töid. Iga vaidlus lahendatakse eraldi.

7.3. Otsusest teavitatakse taotluse esitajat viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

8. Tasemehindamine ja tasemetöö

8.1. Tasemehindamise eesmärk on võimaldada õpilasel süstematiseerida riiklikus õppekavas esitatud teadmisi, hinnata üldpädevusi ja saada eksamikogemusi. Tasemehindamine on osa kooli sisehindamise süsteemist.

8.2. Tasemehindamine võib olla:

- kirjalik (kontrolltöö, kirjand, essee, referaat, uurimus jne);
- suuline (ettekanne, kõne, eksamipiletitega suuline vastamine);
- praktiline.

8.3. Ainevaliku põhimõtted klasside lõikes:

- 3. klassis tasemetöö eesti keelest ja matemaatikast (riiklikult ette valmistatud);
- 4. klassis koolisisene tasemetöö inglise keelest;
- 5. klassis koolisisene tasemetöö eesti keelest;
- 6. klassis tasemetöö eesti keelest, matemaatikast ja valikainest (riiklikult ette valmistatud);
- 7. klassis koolisisene tasemetöö ühest loodusainest (bioloogiast, geograafiast või loodusõpetusest);
- 8. klassis üleminekueksam matemaatikast ja koolisisene tasemetöö ühest loodusainest (füüsika või keemia);
- 10. klassis tasemetöö matemaatikast ning üleminekueksam inglise keelest, vene keelest, eesti keelest, keemiast või geograafiast;
- 11. klassis tasemetöö eesti keelest ning üleminekueksam ajaloost, bioloogiast, füüsikast, kirjandusest, inglise keelest, jaapani keelest, saksa keelest, vene keelest või matemaatikast.

8.4. Tasemehindamise arvestamine kokkuvõtva hindamise juures

- koolisisese tasemetöö hinne on viimase veerandi või kursuse üks hinnetest;
- 3. ja 6. klassis tasemetöid ei hinnata, õpilasele antakse tagasisidet tasemetöö sooritamise kohta;

- üleminekueksami hinne kantakse klassitunnistusele eraldi hindena;
- gümnaasiumiastmes omab üleminekueksam kursusehinde väärtust.

8.5. Koolisesteste tasemetööde ained määratakse septembrikuu jooksul.

9. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

Õpilase (ainealaseid) teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas (õppekavas) toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse vastavalt koolisisesele hindamissüsteemile vastavate numbriliste hinnetega.

10. Kokkuvõttev hindamine ja täiendav õppetöö põhikoolis

10.1. 2.-9. klassini pannakse põhikoolis igas õppeaines välja veerandihinne või poolaastahinne ning need koondatakse aastahinneteks. Kokkuvõtva hinde kujunemisel ei eristata protsessihinneid ja arvestuslikke hinneid, see tähendab et kõik hinded on võrdse kaaluga.

10.2. Õppeaines, mida õpitakse nädalas üks ainetund, pannakse välja poolaastahinne.

10.3. Kui veerandihinne on täpselt kahe hinde vahel, siis võib õpetaja anda lisäülesande õpitulemuste saavutamise kontrollimiseks.

10.4. Kui kokkuvõtvat hinnet pole põhjusega puudumise tõttu võimalik välja panna, siis märgitakse veerandihindeks „X“. Kokkuvõtva hinde saamiseks koostatakse õpilasele individuaalne õppekava antud õppeaine(te)s. Õpilasele antakse võimalus võlgnevuste likvideerimiseks õpetajaga kokkulepitud ajal õppeperioodi lõpuni. Õppenõukogu otsusel on võimalik õppeperioodi pikendada kuni 31. augustini.

10.5. „Puudulikku“ või „nõrka“ veerandihinnat võib parandada 10 päeva jooksul, pärast seda vanema avalduse alusel.

10.6. Kui õpilase veerandi- või poolaastahinne on „puudulik“ või „nõrk“ ja osalemine konsultatsioonides veerandi või poolaasta kestel pole andnud tulemusi, koostatakse aineõpetaja poolt õpilasele individuaalne plaan, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Aineõpetaja teeb eKooli märke „täiendav õppetöö“.

10.7. Veerandihinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama.

10.8. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Täiendaval õppetööl saavutatud teadmisi ja oskusi kontrollitakse ja hinnatakse. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

10.9. 9. klassis pannakse aastahinded välja enne eksamiperioodi algust, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

11. Kokkuvõttev hindamine ja täiendav õppetöö gümnaasiumis

11.1. Õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt kursusehinnetega viie palli süsteemis. Kokkuvõtva hinde kujunemisel ei eristata protsessihindeid ja arvestuslikke hindeid, see tähendab, et kõik hinded on võrdse kaaluga.

11.2. Kooliastmehinne pannakse välja 10.–12. klassi kursusehinnete alusel.

11.3. Kui kursusehinne on täpselt kahe hinde vahel, siis võib õpetaja anda lisaulesande õpitulemuste saavutamise kontrollimiseks.

11.4. Valikkursuste puhul võib kasutada hinnanguid „arvestatud“ (50–100% õpitulemustest) ja „mittearvestatud“ (0–49% õpitulemustest) ning neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi. Vastav hindamine on fikseeritud ainekavas.

11.5. Kui kursusehinnet pole põhjusega puudumise tõttu võimalik välja panna, siis märgitakse kursusehindeks „X“. Kursusehinde saamiseks koostatakse õpilasele individuaalne õppekava antud õppeaine(te)s. Õpilasele antakse võimalus võlgnevuste likvideerimiseks õpetajaga kokkulepitud ajal. Õppenõukogu otsusel on võimalik õppeperioodi pikendada kuni 30. augustini.

11.6. Õppenõukogu otsusel saab gümnaasiumis õppeperioodi lõpul täiendaval õppetööl parandada maksimaalselt kolme kursusehinnet.

11.7. Gümnaasiumis klassikursust kordama ei jäeta. Kui õpilasele on pandud gümnaasiumis õppides ühe õppeaasta jooksul kolmes või enamais aines üle poolte kursusehinnetena välja „nõrgad“ või „puudulikud“, arvatakse ta õppenõukogu otsusega gümnaasiumist välja.

11.8. Täiendav õppetöö viiakse läbi 10 tööpäeva jooksul pärast kursuse või õppeperioodi lõppu ja aineõpetaja teeb eKooli märke „täiendav õppetöö“. Eelnev kursusehinne kustutatakse ja lisatakse uus (täрни ei kasutata). Kui 12. klassis ei ole kahe nädalase täiendava õppetöö tulemusena võimalik kursust hinnata vähemalt hindega „rahuldav“, võib õpilasele uuesti määrata täiendava õppetöö ja see viiakse läbi pärast eksamiperioodi, enne jooksva õppeaasta lõppu.

12. Käitumise ja hoolsuse hindamine

12.1. 1.–3. kooliastmes hinnatakse käitumist ja hoolsust, gümnaasiumis ainult käitumist.

12.2. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumise- ja kõlblusnormide täitmine koolis. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetes, kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

12.3. Käitumise ja hoolsuse hindamise kohta annab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega tagasisidet vanemale neli korda õppeaastas.

13. Õpilase järgmise klassi üleviimise ja täiendavale õppetööle ning klassikursust kordama jätmise otsustamine

13.1. Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

13.2. Põhikoolis viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmise klassi üle enne õppeperioodi lõppu.

13.3. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30. augustiks.

13.4. Põhikoolis võib jätta õppenõukogu otsusega klassikursust kordama õpilase, kellel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö pole andnud tulemusi ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks pole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ja kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

13.5. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib põhikoolis jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

13.6. Eelnevas punktis sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilasele, kellele on koostatud individuaalne õppekava.

14. Individuaalsed tugisüsteemid

Lähtuvalt õpilase individuaalsetest vajadustest võib rakendada järgmisi tugisüsteeme:

- 1) diferentseeritud hindamine;
- 2) aineõpetaja konsultatsioon. Õpilasel on võimalik saada aineõpetajalt konsultatsiooni, mille aeg lepitakse eelnevalt kokku;
- 3) täiendav õppetöö. Kui konsultatsioonides osalemine ei ole andnud tulemusi ja õpilasel on veerandi-, poolaasta- või kursusehinne puudulik või nõrk, saab õpilane uue veerandi või kursuse alguses kahe nädala jooksul hinnet parandada;
- 4) õpiabi;
- 5) individuaalne õppekava. Individuaalne õppekava koostatakse haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle andekus, õpiraskused, tervislik seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestvuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas. Õpilasele individuaalse õppekava koostamise taotluse esitab lapsevanem;
- 6) psühholoogiline nõustamine.

16. Teiste õppeasutuste hinnete ülekandmine

16.1. Teistest koolidest õppeaja jooksul 10.–12. klassi õppima asunud õpilasel kantakse üle nende riiklikus õppekavas ettenähtud ainekursuste hinned, mis eelmises koolis on läbitud ja mida TJG õppekava tunnijaotusplaani järgi enam ei õpetata. Neid hindeid arvestatakse ka kooliastmehinde panemisel.

16.2. Kui riiklikus õppekavas ettenähtud ainekursused pole eelmises koolis läbitud ja TJG tunnijaotuskava järgi neid kursuseid antud klassis enam ei õpetata, nõuab TJG nende õppimist individuaalse õppekava alusel.

16.3. Ainekursuste puhul, mis eelmises koolis on läbitud ja mida TJG tunnijaotuskava järgi hetkel õpetatakse, otsustab aineõpetaja kursusehinde ülekandmise või kursuse sooritamise kohustuse. Valikainete ülekandmise otsustab kooli juhtkond.